

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni (C. Rîmari)
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată Firma de Producție și Comerț „Service-Auto”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată Firma de Producție și Comerț „Service-Auto” împotriva Societății cu Răspundere Limitată Firma de Producție și Comerț „Sipuș”, Pușcaș Valentin, Pușcaș Ana, Pușcaș Aurelia, Rîbac Victor, Popov Nadejda, Spijavca Mihail, Spijavca Adriana, Certan Liudmila, Spijavca Nicolai, Driomin Iuri, Driomina Liudmila, Bogonos Veaceslav, Vitiuc Mihail, Gudumac Alexandr, Gudumac Nadejda, Culeac Ivan, Culeac Larisa, Culeac Maria, Cernei Olga, Cruglea Larisa, Bogaci Vladimir, Mîrza Evghenia, Carcea Larisa cu privire la anularea contractelor de arendă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată Firma de Producție și Comerț „Service-Auto” și acceptat apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată Firma de Producție și Comerț „Sipuș”, Pușcal Valentin, Pușcaș Ana

c o n s t a t ă :

La 19 aprilie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată FPC „Service-Auto” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată FPC „Sipuș”, Rîbac Victor, Popov Nadejda, Spijavca Mihail, Certan Liudmila, Spijavca Nicolai, Driomin Iuri cu privire la anularea contractelor de arendă și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23 aprilie 2018 SRL FPC „Service-Auto” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL FPC „Sipuș”, Bogonos Veaceslav, Vitiuc Mihail, Gudumac Alexandru, Culeac Ion, Culeac Larisa și Culeac Maria cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 24 aprilie 2018 SRL FPC „Service-Auto” s-a adresat cu altă cerere de chemare în judecată împotriva SRL FPC „Sipuș”, Cernei Olga, Cruglea Larisa, Bogaci Vladimir, Mîrza Evghenia, Carcea Larisa cu privire la anularea contractelor de arendă și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, cauzele civile respective au fost conexate pentru a fi examinate într-o singură procedură.

La 17 octombrie 2018 reclamantul a depus cerere privind concretizarea cerințelor către SRL FPC „Sipuș”, Rîbac Victor, Popov Nadejda, Spijavca Mihail, Spijavca Adriana, Certan Liudmila, Spijavca Nicolai, Driomin Iuri, Driomina Liudmila, Bogonos Veaceslav, Vitiuc Mihail, Gudumac Alexandr, Gudumac Nadejda, Culceac Ivan, Culceac Larisa, Culceac Maria, Cernei Olga, Cruglea Larisa, Bogaci Vladimir, Mîrza Evghenia, Carcea Larisa, Pușcaș Ana, Pușcaș Valentin și Pușcaș Aurelia, solicitând declararea nulității contractelor.

Prin hotărârea din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni acțiunea a fost admisă în parte.

La 26 decembrie 2019 SRL FPC „Service-Auto” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, în partea pretențiilor respinse.

Tot la 26 decembrie 2019 SRL FPC „Sipuș” FPC, Pușcaș Valentin, Pușcaș Ana au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, solicitând casarea hotărârii în partea pretențiilor admise.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererilor de apel cu acordarea termenului până la 15 iunie 2020, ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor din cererile de apel și anume: prezentarea apelului motivat cu semnătura olografă în copii pentru toți apelanții și a dovezii de plată a taxei de stat după cum urmează: SRL FPC „Service-Auto”- 2177 de lei; SRL FPC „Sipuș”, Pușcaș Valentin, Pușcaș Ana – 2794 de lei, cu înregistrarea acestora până la data limită în cancelaria instanței de apel – 15 iunie 2020, ora 17:00.

Prin încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel depusă de SRL FPC „Service-Auto” și acceptat apelul declarat de SRL FPC „Sipuș”, Pușcaș Valentin, Pușcaș Ana spre examinare la Curtea de Apel Bălți.

La 13 iulie 2020 SRL FPC „Service-Auto” a declarat recurs împotriva încheierii din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și repunerea în termen pentru achitarea taxei de stat și depunerea apelului motivat.

În motivarea recursului recurentul a invocat drept motiv de nedepunere a apelului motivat și achitării taxei de stat și anume declararea stării excepționale pe țară în legătură cu epidemia. Astfel, administratorul SRL FPC „Service-Auto”, în virtutea vârstei, a avut restricții de părăsire a domiciliului pe întreaga durată a stării de urgență, fiind nevoită să se afle în stare de autoizolare.

A mai indicat că deoarece SRL FPC „Service-Auto” nu dispune de posibilități tehnice de activă de la distanță, nu a avut posibilitatea de recepționare prin intermediul poștei electronice a încheierii din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs remarcă că încheierea contestată a fost emisă la data de 18 iunie 2020 și la data de 29 iunie 2020 i-a fost transmisă SRL FPC „Service-Auto” prin poșta electronică. Prin urmare recursul declarat la 13 iulie 2020 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 368 al. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Cu referire la normele de drept menționate în raport cu apelul declarat de către SRL FPC „Service-Auto”, instanța de recurs a constatat că prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL FPC „Service-Auto” cu acordarea termenului până la 15 iunie 2020, ora 17:00 pentru lichidarea neajunsurilor din cererea de apel și anume: prezentarea apelului motivat cu semnătura olografă în copii pentru toți participanții la proces și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 2177 de lei; cu înregistrarea acestora până la data limită în cancelaria instanței de apel – 15 iunie 2020, ora 17:00. Fiindu-i explicat apelantului că în caz că nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Instanța de recurs menționează că copia încheierii din 20 mai 200 a Curții de Apel Bălți a fost expediată apelantului SRL FPC „Service-Auto” și reprezentantului său, avocatului Botnari Valeriu la adresa lor electronică la data de 21 mai 2020 (f.d. 241 vol. II verso).

Astfel, se consideră că procedura de comunicare legală a încheierii din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți a fost respectată.

Însă, deși apelantul SRL FPC „Service-Auto” a receptionat încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care i s-a impus depunerea apelului motivat cu semnătura olografă și în atâtea copii câți participanți sunt la proces și a taxei de stat în cancelaria instanței de apel până la data de 15 iunie 2020, totuși, acestea nu au fost depuse în termenul indicat.

Instanța de recurs consideră că la acest segment sunt relevante prevederile art. 112 alin. (4) Cod de procedură civilă, conform cărora dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Cu referire la norma de drept enunțată, instanța de recurs apreciază justă constatarea instanței de apel că apelantul SRL FPC „Service-Auto” nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în conformitate și în termenul indicat în încheierea instanței de apel din 20 mai 2020 și corect a restituit cererea de apel.

Or, instanța de apel prin încheierea din 20 mai 2020 i-a acordat termen suficient, până la 15 iunie 2020, identificând locul concret - cancelaria Curții de Apel Bălți, în care

participantul trebuia să prezinte cererea de apel în conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Codul de procedură civilă și cu achitarea taxei de stat.

În cazul în care instanța de judecată a stabilit data, ora și locul până la care trebuie efectuată acțiunea procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea respectivă în locul specificat până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească.

Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

În cauza *Perez de Rada Cavanilles v. Spania*, 28 octombrie 1998, §§43-44, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că stabilirea bazei legale a unei acțiuni de către instanță și termenele -limită pentru introducerea unei acțiuni se numără printre limitările permise ale dreptului de acces la o instanță, cu condiția ca acestea să nu restricționeze accesul unei persoane la un tribunal de o manieră care îi afectează chiar esența dreptului sau când nu urmăresc un scop legitim ori nu există o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie atins.

Pornind de la caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, justițiabilul trebuie să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în actul de dispoziție judecătorească emis.

Mai mult ca atât instanța de recurs remarcă că în cererea de apel nemotivată, apelantul SRL FPC „Service-Auto” și avocatul Botnari Valeriu au menționat că vor depune apelul motivat după comunicarea hotărârii motivate (f.d. 225 verso vol. II). La data de 11 martie 2020 hotărârea motivată a fost recepționată de către administratorul SRL FPC „Service-Auto”. Cu toate acestea, cererea de apel motivată nu a fost depusă.

Astfel, Colegiul relevă că apelantul SRL FPC „Service-Auto” nu a depus până la 15 iunie 2020 în cancelaria Curții de Apel Bălți cererea de apelul motivat cu semnătură olografă în copii pentru toți participanții la proces și dovada achitării taxei de stat și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (*Malahov vs. Moldova*), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului expuse pe marginea chestiunii restabilirii termenului pentru depunerea apelului desfășurat și a dovezii de achitare a taxei de stat, precum că deoarece SRL FPC „Service-Auto” nu dispune de posibilități tehnice de activă de la distanță, nu a avut posibilitatea de recepționare prin intermediul poștei electronice a încheierii din 20 mai 2020 a Curții de Apel Bălți. În acest sens, instanța de recurs menționează că încheierea de a nu da curs a fost transmisă atât pe adresa electronică a SRL FPC „Service-Auto”, cât și pe adresa electronică a avocatului Botnari Valeriu, care urma

să îndeplinească actele de procedură necesare, în virtutea calității sale de reprezentant al societății.

Colegiul consideră că argumentul recursului precum că nu a depus apelul motivat și nu a achitat taxei de stat în termenul impus de instanță, invocând declararea stării excepționale pe țară în legătură cu epidemia, nu are relevanță la caz. Or, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020, starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova a fost declarată pe perioada 17 martie 2020-15 mai 2020.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată FPC „Service-Auto”.

Se menține încheierea din 18 iunie 2020 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată Firma de Producție și Comerț „Service-Auto” împotriva Societății cu Răspundere Limitată Firma de Producție și Comerț „Sipuș”, Pușcaș Valentin, Pușcaș Ana, Pușcaș Aurelia, Rîbac Victor, Popov Nadejda, Spijavca Mihail, Spijavca Adriana, Certan Liudmila, Spijavca Nicolai, Driomin Iuri, Driomina Liudmila, Bogonos Veaceslav, Vitiuc Mihail, Gudumac Alexandr, Gudumac Nadejda, Culeac Ivan, Culeac Larisa, Culeac Maria, Cernei Olga, Cruglea Larisa, Bogaci Vladimir, Mîrza Evghenia, Carcea Larisa cu privire la anularea contractelor de arendă și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru